

نگاه

جامعه انسانی

یا مجموعه انسان‌ها؟-۷

سید یوسف مصطفوی

● کسانی که با مقدمات ریاضیات جدید آشنا هستند، می‌دانند که میان یک زوج مرتب یا چندتایی مرتب و یک مجموعه‌دو یا چندعضوی، تفاوتی جدی و تعیین‌کننده‌وجود دارد. در میان اعضای یک مجموعه، ترتیب اهمیت ندارد اما در دوتایی یا چندتایی مرتب، ترتیب نقشی تعیین‌کننده دارد. در یک جمله مجموعه‌ای از کلمات اعم از اسم و فعل و حرف اضافه به کار می‌رود. کنار هم نهادن کلمات بدون رعایت نظم و ترتیب مشخص سبب پدیدآمدن جملهای خوش ساخت نمی‌شود بلکه در یک از عناصر و اجزا باید به‌درستی در جای خود قرار گیرد و دستور زبان نیز دقیقاً به این کار می‌آید که جای هر یک از عناصر و اجزای کلام را برای ساختن جمله‌ها و عبارات معنادار مشخص کند پس می‌توان گفت‌از مجموعه بی‌نظم و ترتیب کلمات، جمله یا عبارتی که مطابق با قواعد دستور زبان درست و مطابق با قواعد مناشناسی معنادار باشد، پدید نمی‌آید همین‌جاست که مفاهیمی نظیر نقش، کارکرده، نظام و سیستم و امثال آنها به کار می‌آیند. درباره جامعه انسانی نیز می‌توان از همین تمثیل یا استعاره بهره برد و گفت که هر مجموعه مرکب از شمار مشخصی از افراد انسانی را نمی‌توان به‌عنوان یک جامعه در نظر گرفت بلکه فراتر از اینکه آن مجموعه چه تعداد عضو دارد و آن تعداد چه کسانی هستند، باید مناسباتی نیز میان این اعضا تعریف شود تا آن مجموعه مشخص به سطح جامعه ارتقا یابد. جامعه ایران را در نظر بگیریم. در یک وضعیت فرضی همه کسانی که دارای شناسنامه ایرانی‌اند بدون در نظر گرفتن روابط و مناسبات و نقش‌ها و مسوولیت‌ها در یک سیاره دیگر یا در یک جزیره بزرگ در همین سیاره اسکان می‌یابند. در این صورت ما با مجموعه ایرانیان روبرویم. نه جامعه ایرانیان- جامعه ایرانی علاوه بر اعضای مجموعه با روابط و مناسبات خاص و مشخص تعریف می‌شود. مطالعه این روابط و مناسبات در جوامع گوناگون موضوع دانش‌هایی نظیر جامعه‌شناسی و سیاست و اقتصاد در شاخه‌های متنوع و گوناگونشان است. در واقع نژادهای تکانشی مفهوم سیستم در معنای عام و گسترده آن و نابول و تحویل همه آنچه در جامعه انسانی رخ می‌دهد، به عملکرد فردی افراد به منزله مهمل تلقی کردن چنین مطالعاتی است. اگر چه سیستم و نهاده‌ها و ساختارها با کنش جمعی افراد به وجود می‌آیند اما به‌عنوان موجوداتی مستقل، تاثیرگذاری خاصی خود را دارند و مطالعه همین تاثیرگذاری‌های خاص و مستقل به پیدایش دانش‌های اجتماعی در عصر جدید منجر شده است. یک خانواده چندنفره مجموعه‌ای است از چند عضو، اما خانواده علاوه بر شمار محدودی از اعضای مشخص یک نهاد است که در آن جایگاه‌ها و نقش‌ها و کار کردهای مشخصی تعریف شده و حتی با جای‌جایی همه افراد و اعضا آن مناسبات و نقش‌ها می‌توانند باقی بمانند یا بالعکس با بقی‌ا همه اعضای آن مناسبات می‌توانند دستخوش تغییر و دگرگونی شوند. فرزندان به اندازه والدین در شکل‌گیری سرنوشت خانواده موثر و مقصر نیستند و تاثیر و تقصیر فرزندان خردسال با تاثیر و تاثر فرزندان بزرگسال قابل مقایسه نیست. گاه ممکن است در اثر تحولات اقتصادی و تغییر وضعیت معیشت خانواده نقش‌ها و جایگاه‌ها دستخوش دگرگونی شود و مثلاً مصادر خانواده که پیش‌تر مطیع پدر بوده، به مقامی هم‌تراز نقشی برابر یافته است. پس می‌توان گفت که نظام خانواده چیزی است فراتر از اعضا و افراد. حال اگر بتوان جامعه را خانواده‌ای در نظر گرفت بر شمار تر و گسترده‌تر و با روابط و مناسباتی پیچیده‌تر، پس می‌توان برای مناسبات و روابط اجتماعی نیز هستی و هویتی فراتر از هستی و هویت افراد در نظر گرفت. در این صورت بدون آنکه مسوولیت حقوقی و اخلاقی افراد در دایره‌ای مشخص از رفتارهای ارادی و آگاهانه زیر سؤال رود می‌توان در باب مسوولیت‌های دولت نیز به‌عنوان نهادی که نقشی پدرا نه را در خانواده بزرگ جامعه ایفا می‌کند سخن گفت بی‌آنکه نقد دولت لزوماً فرار به جلو و فراموش کردن مسوولیت افراد در جامعه به شمار آید.

دیپلماسی

احضار کاردار سفارت قطر

● **باشگاه خبرنگاران**: یک منبع آگاه در وزارت امور خارجه گفت: «روز گذشته کاردار سفارت کشور قطر در غیاب سفیر این کشور در تهران به وزارت امور خارجه احضار و مراتب اعتراض شدید جمهوری اسلامی ایران به وی ابلاغ شد تا او مراتب اعتراض جمهوری اسلامی ایران را به مقامات کشورش برساند.»براساس این گزارش به نظر می‌رسد این احضار به دنبال اطلاعیه دیروز وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی ایران صورت گرفته باشد.وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی ایران با صدور اطلاعیه‌ای از کشف شبکه خرابکاری وابسته به دشمنان خبر داده بود.

ادعای آسوشیتدپرس علیه نیروگاه بوشهر

● **خبرگزاری آسوشیتدپرس** مدعی شد شماری از دیپلمات‌ها در مقر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در وین گفته‌اند که اطلاعاتی دریافت کرده‌اند که نشان می‌دهد نیروگاه اتمی بوشهر به دلیل رزانه‌آخر، آسیب دیده است. این دیپلمات‌ها که خواسته‌اند نامشان فاش نشود، ادعا کردند: ترک‌های بزرگ در یکی از دیوارهای نیروگاه اتمی بوشهر دیده شده است. مقامات تهران قبل از این گفته بودند که نیروگاه اتمی بوشهر به دلیل رزانه‌های اخیر جنوب ایران، هیچ آسیبی ندیده است. این‌ا گزارش داده، منابع روس ادعای برخی دیپلمات‌های غربی مبنی بر آسیب رسیدن به نیروگاه اتمی بوشهر در جریان زمین‌لرزه اخیر را رد کردند.

یا بگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری: مقام معظم رهبری

تاکید کردند: باور عمیق امام خمینی به «خدا، مردم و خود» زمینه‌ساز پیروزی و پیشرفت مقتدرانه انقلاب است. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی در اجتماع کم‌نظیر مردم در حرم مطهر امام خمینی (رض)، باور امام به «خدا، مردم و خود» را زمینه‌ساز پیروزی، تداوم و پیشرفت مقتدرانه انقلاب اسلامی خواندند و با بیان توصیه‌های مهم انتخاباتی خطاب به مردم و نامزدها افزودند: به باری پروردگار ملت ایران ده روز دیگر حماسه‌ای پرشور می‌آفریند و از آزمون بزرگ ۲۴ خرداد سرفراز و سربلند بیرون می‌آید. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای قیام تاریخی ۱۵ خرداد سال ۴۲ را مقطع بسیار مهمی در تاریخ ایران خواندند و افزودند: بعد از یازداشت امام(ره) که پس از سخنرانی ایشان در سیزده خرداد ۴۲ روی داد، در پاتزنده خرداد موج عظیمی از حرکت مردمی در تهران، قم و چند شهر دیگر به‌راه افتاد که پیوند مستحکم مردم با روحانیت و مرجعیت را به رخ حکومت طاغوت کشید. رهبر انقلاب اسلامی با تأکید بر اینکه پیوند مردم با روحانیت ضامن پیشرفت اوج‌گیری و در نهایت پیروزی نهضت بود، گفتند: هنگامی که مردم وارد میدان می‌شوند و احساسات و اندیشه آنها پشتوانه یک نهضت قرار می‌گیرد، آن حرکت، ظرفیت ادامه‌یافتن و پیروزشدن را به دست می‌آورد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به نمایان شدن چهره خشن و بی‌رحم طاغوت، در حادثه پاتزنده خرداد سال ۴۲ افزودند: یکی از نکات مهم آن حادثه، سکوت مجامع و نهادهای بین‌المللی مدعی حقوق بشر بود که به هیچ‌وجه اعتراضی از آنها شنیده نشد. ایشان تأکید کردند: به‌رغم همه این مسایل، امام خمینی(ره) به تنهایی اما به پشتوانه مردم، چهره یک رهبر آسمانی و معنوی، قاطع و مصمم را از خود به همه مردم و تاریخ نشان داد. رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به سه باور مهم امام راحل(ره) تأکید کردند: باور به خدا، باور به مردم و باور به خود، هرسه به معنی واقعی کلمه در وجود امام و تصمیم امام به همه حرکت‌های ایشان تجلی داشت. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: امام خمینی(ره) با دل خود با مردم سخن گفت و مردم هم با جان خود به او لب‌بست گفتند و به وسط میدان آمدند و مردانه ایستادند و این نهضت به تدریج به سمت پیروزی رفت و در نهایت هم بدون کمک هیچ کشوری، به پیروزی رسید. رهبر انقلاب در تشریح سه باور عمیق و سرنوشت‌سار امام یعنی باور به خدا، باور به مردم و باور به خود افزودند: امام با همه وجود به پروردگار اعتماد و به تحقق وعده باری خدا یقین داشت و به همین علت فقط و فقط برای خدا کار و حرکت اقدام می‌کرد.

ایشان افزودند: امام به ملت نیز عمیقاً «اعتماد و اعتقاد» داشت و بر این باور بود که ملت مومن باهوش و شجاع ایران اگر رهبران لایقی داشته باشد مثل خورشید در میدان‌های مختلف خواهد درخشید. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای تأکید کردند: در چشم امام، مردم عزیزترین و دشمنان ملت مغرورترین بودند و این باور یکی از علل اساسی ایستادگی و مقابله امام با سلطه‌گرانی بود که با ملت ایران، دشمنی می‌کردند. رهبر انقلاب در تشریح سومین ویژگی امام یعنی باور به خود و اعتماد به نفس خاطر نشان کردند. امام «ها می‌توانیم» را در وجود ملت زنده کرد

و توانایی‌های ذاتی ملت را در عرصه‌های مختلف به بروز و ظهور رساند. ایشان با اشاره به رفتار شجاعانه امام در مقابل رژیم مستبد پهلوی، دوران انقلاب، دفاع مقدس و مقابله با ستمگران جهانی افزودند: شجاعت، قاطعیت و اعتماد به نفسی که در گفتار و رفتار و تصمیمات امام جاری بود به‌تدریج به ملت منتقل شد و این ملت را به الگوی استقامت و بصیرت تبدیل کرد. رهبر انقلاب افزودند: در پرتو همین اعتماد به نفس و شجاعت بود که امام هیچ‌گاه حتی در آخرین روزهای حیات پر برکشش، دچار ذرای اسفردگی و تردید و اوداگی نشد. به‌گونه‌ای که بی‌پایه‌های سال‌های آخر حیات ایشان، در سال‌های آخر از سخنان و مواضع امام در سال‌های آغاز نهضت، تقلای‌تر و قوی‌تر بود. ایشان با تشریح نتایج باور ملت ایران به شعار اساسی امام خمینی یعنی «ها می‌توانیم» افزودند: ملت ایران در پرتو «اعتماد به نفس»، امید و توکل به خدا، یأس و نومیدی دوران ستم شاهی را کنار گذاشت و با افتخار آفرینی در عرصه‌های مختلف، خود را به نماد سرفرازی و پیشرفت تبدیل کرد. رهبر انقلاب نجات ایران از وابستگی شرم‌آور به آمریکا و انگلیس، تبدیل سران فاسد و خائن و شهوت‌ران به حاکمان برآمده از آرای ملت، تبدیل ایران از کشوری عقب مانده به کشوری که شتاب پیشرفت علمی آن یازده برابر متوسط جهانی است و دستیابی ایران به پیشرفت‌های تحسین‌برانگیز در عرصه‌های ساندت‌گی، علمی، پزشکی و آموزش عالی را از برکات حرکت عظیمی خواندند که امام راحل عظیم‌الشان در پرتو باور به خدا، باور به ملت و باور به خود در میان مردم به وجود آورد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر اینکه پیشرفت‌ها و دستاوردهای سده‌ها اخیر نباید مایه غرور کاذب شود، خاطر نشان کردند: ما اگر خودمان را با ایران دوران طاغوت مقایسه کنیم، این افتخارات به چشم خواهد آمد اما اگر خود را با «ایران اسلامی مطلوب» که جامعه‌ای همراه با عزت، رفاه، اخلاق و ایمان و معنویت است، مقایسه کنیم، قطعاً راه طولانی در پیش داریم. ایشان تأکید کردند: این راه طولانی اما پرافتخار با همان سه باور امام(ره) قابل پیموندن است و ملت ایران با برخورداری از جوانان مومن و با تمسک به این سه باور، توانایی را دارد که با سرعت و شتاب لازم به قله رفیع ایران اسلامی مطلوب دست یابد. رهبر انقلاب اسلامی با تأکید بر اینکه افق پیش‌روی ملت ایران پر از امید است، افزودند: ملت، نقشه راه را نیز که همان اصول امام است، در اختیار دارد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای خاطر نشان کردند: اصول امام که در سخنرانی‌های منتشر شده و مدون ایشان و مبتنی‌نامه آن امام موجود است، همان اصولی است که ملت عقب‌افتاده و وابسته ایران را به ملتی پیشرو و سرفراز و مستقل تبدیل کرد. ایشان یک نکته را هم متذکر شدند و گفتند: کسانی که نام امام را بر زبان می‌آورند و به نام ایشان تمسک می‌جویند باید به اصول و «نقشه راه امام» هم اعتقاد داشته باشند، زیرا حقیقت امام تنها با اصول و مبانی و نقشه راه آن عزیز قلیل درک و قابل عمل می‌شود. رهبر انقلاب اسلامی در تبیین اصول امام در زمینه‌های مختلف، اصول امام

سیاست

مقام معظم رهبری:

قول نامزدها به ملت برای پرهیز از حاشیه‌سازی ضروری است

عکس: AP

ایشان افزودند: دشمن بیرونی با چشم بستن بر این واقعیات، تبلیغات دروغ‌عین انجام می‌دهد و مناسفانه برخی «حجرها و قلم‌های بی‌تقوا» در داخل همان تبلیغات را تکرار می‌کنند. رهبر انقلاب اسلامی تأکید کردند: ملت ایران به توفیق الهی و با حضور خود و عزم راسخ، به همه این ترفندها، پاسخ قاطع و کوبنده خواهد داد.

رهبر انقلاب اسلامی در بخش دیگری از سخنانشان درباره انتخابات خطاب به نامزدهای انتخاباتی، چند توصیه مهم بیان کردند

ایشان تأکید کردند: نامزدهای محترم از هر چیزی که می‌خواهند انتقاد کنند، اما متوجه باشند که معنای انتقاد، بی‌انصافی، منفی‌بافی و سیاه‌نمایی نیست بلکه جوهره انتقاد به معنای عزم و نیت و تلاش برای حل مشکلات و پیمودن راهی پر افتخار است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای خاطرنشان کردند: اگرچه رسانه‌های بیگانه با غیظ و غرض‌ورزی سعی می‌کنند این سخنان من را به برخی نامزدها منتسب کنند اما این حرف‌ها متوجه نامزد را نامزدهای خاصی نیست بلکه متوجه همه نامزدهاست.

ایشان افزودند: لازمه انتقاد، انکار جهات مثبت نیست بنابراین کسانی که می‌خواهند اعتماد مردم را به خود جلب کنند نباید برنامه‌ها و کارهای زیرساختی و برجسته‌ای را که در این دولت و دولت‌های چند دوره گذشته انجام شده و موجبات پیشرفت کشور را فراهم کرده، انکار کنند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به مشکلات اقتصادی از

جمله گرانی و تورم افزودند: آرزوی ملت و همه ما این است که منتخب ملت در انتخابات ۲۴ خرداد، حلال مشکلات اقتصادی باشد اما نامزدها در بیان طرح‌های خود برای حل مشکلات اقتصادی، کارهای انجام‌شده را نفی نکنند. توصیه انتخاباتی دیگر رهبر انقلاب به هشت نامزد، این بود که وعده‌های نشدنی ندهند

ایشان خطاب به نامزدها افزودند: به گونه‌ای حرف بزنید که اگر خرداد سال آینده نوار حرف‌های امروز شما را پخش کردند شرمنده نشوید و یا بهانه‌گیری گردن این و آن نیندازند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای اختیارات رییس‌جمهور در قانون اساسی را بسیار وسیع و فوق‌العاده دانستند و خاطرنشان کردند: تنها محدودیت رییس‌جمهور «قانون» است که البته قانون در واقع محدودکننده نیست بلکه هدایت‌کننده و نشان‌دهنده راه صحیح حرکت است.

رهبر انقلاب اسلامی سپس از نامزدها دعوت کردند ضمن ارائه برنامه‌هایشان، چند قول اساسی به مردم بدهند: قول بدهند که با «عقل و درایت» و «بیشتر کار و ثبات قدم» عمل خواهند کرد.

قول دهند از همه ظرفیت‌های قانون اساسی برای انجام مسوولیت‌های بزرگ ریاست‌جمهوری استفاده می‌کنند و قول بدهند ضمن مدیریت اوضاع کشور، به مساله اقتصاد که به میدان چالش تحمیلی بیگلگان تبدیل شده، توجه کافی خواهند کرد.

ایشان قول نامزدهای انتخاباتی به ملت برای پرهیز از حاشیه‌سازی و حاشیه‌پردازی را ضروری برشمردند و افزودند:

لازم است به ملت قول بدهید که اگر انتخاب شدید دست اطرافیان و دوستانتان را باز نخواهید کرد.

رهبر انقلاب قول نامزدها به مردم برای توجه کامل و پاسداری از منافع ملت در مقابل بیگلگان را، از دیگر تعهدات ضروری نامزدها خواندند و افزودند: برخی با تحلیل غلط، می‌گویند برای کاهش عصبانیت دشمن باید به او امتیاز داد اما این کار اشتباه، عملاً به معنای ترجیح منافع بیگلگان بر منافع ملت است. ایشان خاطرنشان کردند: عصبانیت دشمن ناشی از وجود بالنده جمهوری اسلامی و ناشی از زندمیدون راه و یاد و اهداف امام در لاهن ملت است و تنها راه مقبله با آن تلاش بی‌وقفه برای حل مشکلات و «استقلال و اقتدار ملی» است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در پایان سخنانشان تأکید کردند: ده روز دیگر، روز امتحان بزرگ ملت ایران است که امیدواریم به فضل پروردگار، ملت با ایجاد حماسه‌ای پربرکت و دارای نتایج درخشان، از این آزمون بزرگ الهی نیز سربلند و سرفراز بیرون آید.

الو شرق ۸۸۹۸۶۸۳۸

sharghline@sharghdaily.ir

پایمک: ۰۰۴۶۹۹۳۰۰

● **گرانی داروها و ویزیت پزشکان**: چند وقتی است که نرخ ویزیت پزشکان به‌شدت زیاد شده، علاوه بر آن قیمت داروها هم به‌شدت افزایش یافته. الان یک دکتر رفتن ساده ۵۰ – ۴۰هزار تومان خرج روی دست ما می‌گذارد، بماند که خیلی از داروها یا نیست، یا اگر هم باشد چون از خارج می‌آید، گران است و ما توان تهیه‌کردن آنها را نداریم. الان وضعیت به‌گونه‌ای شده که ما مجبوریم در سلامتی خودمان هم صرفه‌جویی کنیم. از مسوولان خواهش می‌کنم به موضوع سلامت که بسیار مهم است، بیشتر توجه کنند.

یک شهروند

● **رحلت جانشوز آیت‌الله طاهری** را تسلیت می‌گویم. انشاءالله از عمر پربرکت، رفتار، حسنات، گذشت و تقوای ایشان درس گرفته شود.

رضایی‌اهواز

● **دوسال است** که از شهرداری قم در منطقه چهار، بلوار جمهوری، ۴۰متری طلا، جنب‌سی‌ان‌جی مجوز گرفته‌ایم اما هیچ خدماتی حتی آسفالت خیابان اصلی هم انجام نشده؛ تابستان‌ها در خاک و زمستان‌ها در گل‌ولای هستیم، چرا عوارض می‌گیرند اما خدمات نمی‌دهند؟

یک طلبه از قم

● **یک هفته مانده** به انتخابات ریاست جمهوری یازدهم باید تنها دو نامزد از دو جناح سیاسی کشور در عرصه انتخابات باقی بمانند چرا که با هشت‌کاندیدا انتخابات به مرحله دوم کشیده می‌شود و مردم ایران را سرگردان کرده و یک هزینه اضافی بر دوش مردم گذاشته می‌شود. هزینه اضافی به‌ضرر دولت و مردم ایران می‌باشد، ما باید هزینه‌ها را کم کنیم.

● **هشت‌سال پیش** به آقای احمدی‌نژاد که شهردار تهران و کاندیدای ریاست جمهوری بودند نامه‌ای نوشتم و درخواست کردم برای اثبات ادعای مدیریت‌تان، از چند کار کوچک شروع کرده چنانچه موفق بودید به اداره مملکت بپردازید، مورد آن هم مبارزه با متخلفانی بود که هرشب با نصب برجسب تخلیه چاه درب و دیوار منازل را آلوده می‌کنند. چندین‌بار به سازمان زیباسازی شهرداری ایشان شکایت کردم اقدامی نشد. حالا همین پیشنهاد را برای آقای قالیباف، شهردار تهران تکرار می‌کنم، انشاءالله با این اقدام از این وضع ناپسامان درب و دیوار شهر جلوگیری کنند

خراسانی

● **چرا دانشگاه‌های** ما بدون داشتن هیات علمی اقدام به گرفتن دانشجوی می‌کنند و شهریه‌شان را می‌گیرند و در پایان ترم هیچ جوبایی به آنها نمی‌دهند.

یک مخاطب

OYSTER PERPETUAL DATEJUST LADY 31

ROLEX

Javaheri Brothers and Co.
2808 Vali E Asr Avenue, Between Mahmoudieh and Zaferanieh
North Kamranieh Street, No. 34 Roma Tower